

ČAKAVSKO
NARJEČJE

BUZETSKI DIJALEKT

SJEVERNOČAKAVSKI
DIJALEKT

JUŽNOČAKAVSKI
DIJALEKT

SREDNJOČAKAVSKI
DIJALEKT

ČAKAVSKO NARJEČJE

- Skupina dijalekata hrvatskoga jezika koji su se razvili i udomaćili u Istri.
- Prije migracija izazvanih prođorom Osmanlija postojala su dva autohtona čak. dijalekta: **čakavski i buzetski**.
- Zanimanje za istarske čakavske idiome javlja se na kraju 19. st.
- Rudol Strohal i Ivan Zgrablić - pokušaji opisa jednoga mjesnoga govora.

ČAKAVSKO NARJEČJE

- Prvu cjelovitu klasifikaciju svih govora i dijalekata u Istri sastavio je 1916. Josip Ribarić.
- D. Brozović podijelio je čak. narječje na šest dijalekata, od kojih se njih pet prostire u Istri.

BUZETSKI DIJALEKT

BUZETSKI DIJALEKT

1

- Govori se u sjev. dijelu kopnene Istre.

2

- Zbog neposredne blizine granice sa Slovenijom ima i specifičnih veza sa slov. jezikom.

3

- Umjesto upitno-odnosne zamjenice ča govori se **kaj**.

SJEVERNOČAKAVSKI DIJALEKT

SJEVERNOČAKAVSKI DIJALEKT

- Sjevernočakavski dijalekt ili ekavskočakavski dijalekt.
- Jedan od autohtonih istarskih dijalekata.
- Prije velikih migracija govor se prostirao na cijelom istarskom području.
- Nakon migracija govor se zadržao na središnjem i sjeveroistočnom dijelu.
- Okolica Žminja i Pazina, u primorju do Bakra.

ŽMINJSKI GOVOR

I GREMO MI TAKO

I gremo tako
nuona i jas
ubahajevat grozdi.

I vajk gremo
potle svakega
grada,
temporala,
grdega vremena,
slabega vremena.

Pak plače moja nuona
za saken grozdićen,
za sakon bobicon,
ka je pala na zemljo.

I gremo mi tako i dan danas,
i čekamo da pasajo
si temporali, se neveri,
i si vetri diblji
- grozdi da nan moro
na mire uzorit.

Nada Galant

GOVOR BARBANA

More

Reči mi ča je
u ten moru plaven
da more svit
udvajk tranpulivat?!
I čovika voli
anke i kad žbaljiva!

Uvaj šekret u svaken
čoviku s mora počiva.

To je spona
mež judi, mora
i ovega svita.

Dok san minja bila,
dido mi je samo
o ten povida.
Jer liplje ni nego
ča je naša mati Istra,
koju ovo more od zdavni umiva.

Antonella Šain

GOVOR LABINŠTINE

HORTI

Na storen stole stojio jene horti
I cekajo ki će hi zet i igrat
Ca je još neki ki šnjimi zno delat?
Je još storeh đogadori
Ki mirakuli š njimi delajo
Ma ni hi više kukov je on bi.

On me je navadi s pacjenco igrat
On me je navadi s glovo igrat
On me je navadi da moraš dat ku ćeš
dubit
I tako nejveći punti storit!

Bila son mola i neson kapila neke stvora
Uživala son celi dnevi š njin horti igrat
A sada znon da me ni samo igrat navadit
ute
Nego da mi je pokozo kuko je i on žive!

Marta Glavičić

Srce

Ma za kega se to moje srce opet čapalo?
Ma ča da će bolit, od prije ni znalo?
Baš onda kad bude sve svoje dalo,
će mu se parat da je to još vajk premalo.

Da se toj peršoni neće pježat
I da će samo opeda ostat.

I nemojte pensat da će za tu peršonu prestat kucat.
Ma ča drugi misle, jušto ga ne briga,
Za to van sigurno neće badat.

A ča da van rečen, to van je srce moje.
Ma meni se para da tako dela i tvoje.

Kad vidiš onega ki ti to tvoje
Nemirno srce samo osmihon kalma
I kad te pogleda, sva ona tuga te pasa.
E onda to tvoje srce sigurno ne bude mulalo.

Onda će počet kancone o ljubavi kantat,
Balun u tvojen tilu plesat, ni mira ti neće dat.

E sad mi ti reči da ovo tvoje srce ni.
A smirit će ga, samo ti znaš ki.

Lea Bažon

JUŽNOČAKAVSKI DIJALEKT

- Južnočakavski ili ikavsko-čakavski dijalekt.
- Doseđenički idiom iz sjeverne Dalmacije (Šibenik, Knin, Zadar).
- Bježeći pred Osmanlijama, doselili se u sjeverozapadnu Istru.

JUŽNOČAKAVSKI DIJALEKT

- Govorna granica se proteže od zapadne obale Istre od Novigrada do Savudrije.
- IKAVSKI: dica, čovik, vitar
- EKAVSKI (vrlo rijetko): delo, venac

SREDNJOČAKAVSKI DIJALKET

SREDNJOČAKAVSKI DIJALKET

- Srednjočakavski ili ikavsko-ekavski dijalekt

- Najraspršeniji među čakavskim dijalektima.

- Nevesta, čovik, vrimena.

SREDIŠTE ISTRE

- Čepićka skupina
- Čepićko polje, Pazinski Novaki, Gologorica

SJEVEROISTOČNI DIO

- Munska skupina
- Šapjane, Pasjak, Brgud, Vele Mune

ALA BOH!